

USTAWA O ZAWODZIE TŁUMACZA PRZYSIĘGŁEGO

ART. I UST. I

- Ustawa określa warunki i tryb nabywania oraz utraty prawa wykonywania **zawodu tłumacza przysięgłego**, a także zasady wykonywania tego zawodu.

MINISTERSTWO SPRAWIEDLIWOŚCI

TŁUMACZE USTANOWIENI NA PODSTAWIE WCZEŚNIEJ OBOWIĄZUJĄCYCH PRZEPISÓW

- Osoby, które uzyskały uprawnienia tłumacza przysięgłego na podstawie przepisów dotychczasowych, stają się tłumaczami przysięgłymi w rozumieniu niniejszej ustawy pod warunkiem wpisu, na swój wniosek, na listę tłumaczy przysięgłych, o której mowa w art. 6 ust. 2, w **terminie 6 miesięcy** od dnia wejścia w życie tej ustawy.

Wersja pierwotna przepisu art. 33 ust. 1 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego

TŁUMACZE USTANOWIENI NA PODSTAWIE WCZEŚNIEJ OBOWIĄZUJĄCYCH PRZEPISÓW

I. Osoby, które:

- 1) uzyskały uprawnienia tłumacza przysięgłego przed dniem wejścia w życie ustawy albo
- 2) zostały ustanowione tłumaczem przysięgłym na podstawie przepisów obowiązujących przed dniem wejścia w życie ustawy, lecz nie złożyły przyrzeczenia wobec prezesa sądu okręgowego

- stają się tłumaczami przysięgłymi w rozumieniu ustawy pod warunkiem wpisu, na swój wniosek, złożony **w terminie 2 lat** od dnia wejścia w życie ustawy, na listę tłumaczy przysięgłych, o której mowa w art. 6 ust. 2. [...]

TŁUMACZE USTANOWIENI NA PODSTAWIE WCZEŚNIEJ OBOWIĄZUJĄCYCH PRZEPISÓW

- Osoby, o których mowa w ust. 1, mogą wykonywać czynności tłumacza przysięgłego oraz posługiwać się **dotychczasowymi pieczęciami** tłumacza przysięgłego, do czasu wpisu na listę tłumaczy przysięgłych oraz uzyskania pieczęci tłumacza przysięgłego, **nie dłużej jednak niż w okresie 2 lat** od dnia wejścia w życie ustawy.

TŁUMACZE USTANOWIENI NA PODSTAWIE WCZEŚNIEJ OBOWIĄZUJĄCYCH PRZEPISÓW

- Osoby, o których mowa w ust. 1, mogą wykonywać czynności tłumacza przysięgłego oraz posługiwać się **dotychczasowymi pieczęciami** tłumacza przysięgłego, do czasu wpisu na listę tłumaczy przysięgłych oraz uzyskania pieczęci tłumacza przysięgłego, **nie dłużej jednak niż w okresie 3 lat** od dnia wejścia w życie ustawy.

KTO MOŻE BYĆ TŁUMACZEM PRZYSIĘGŁYM

Tłumaczem przysięgłym może być osoba fizyczna, która:

I) ma obywatelstwo polskie albo obywatelstwo jednego z państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, obywatelstwo Konfederacji Szwajcarskiej albo obywatelstwo innego państwa, jeżeli na podstawie i zasadach określonych w przepisach prawa Unii Europejskiej przysługuje jej prawo podjęcia zatrudnienia lub samozatrudnienia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub, na zasadach wzajemności, obywatelstwo innego państwa;

KTO MOŻE BYĆ TŁUMACZEM PRZYSIĘGŁYM

- 2) zna język polski;
- 3) ma pełną zdolność do czynności prawnych;
- 4) nie była karana za przestępstwo umyślne, przestępstwo skarbowe lub za nieumyślne przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu obrotu gospodarczego;
- 5) ukończyła studia wyższe;
- 6) złożyła z wynikiem pozytywnym egzamin z umiejętności tłumaczenia z języka polskiego na język obcy oraz z języka obcego na język polski

ZMIANY ODNOŚNIE DO WYKSZTAŁCENIA

- ukończyła magisterskie studia wyższe na kierunku filologia lub ukończyła magisterskie studia wyższe na innym kierunku i studia podyplomowe w zakresie tłumaczenia, odpowiednie dla danego języka (brzmienie pierwotne);
- ukończyła wyższe studia i uzyskała tytuł magistra lub równorzędny w państwie, o którym mowa w pkt I;
- ukończyła studia wyższe (brzmienie obecne);

EGZAMIN PAŃSTWOWA KOMISJA EGZAMINACYJNA

11 członków

- 1) czterech spośród nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku filologia, wskazanych przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki;
- 2) trzech spośród tłumaczy przysięgłych będących członkami organizacji zrzeszających tłumaczy, wskazanych przez te organizacje;
- 3) trzech wskazanych przez Ministra Sprawiedliwości;
- 4) jednego wskazanego przez ministra właściwego do spraw pracy.

EGZAMIN - PRZEBIEG

Egzamin na tłumacza przysięgłego składa się z dwóch części:

- 1) tłumaczenia pisemnego, z języka polskiego na język obcy oraz z języka obcego na język polski;
- 2) tłumaczenia ustnego, z języka polskiego na język obcy oraz z języka obcego na język polski.

EGZAMIN - PRZEBIEG

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie szczegółowego sposobu przeprowadzenia egzaminu na tłumacza przysięgłego (Dz.U. z 2020 r. poz. 124)

EGZAMIN – TROCHĘ STATYSTYKI

DANE ZA OKRES KWIECIEŃ 2019 – KWIECIEŃ 2020

Zorganizowano 45 egzaminów w tym:

8 z języka angielskiego,

8 z języka ukraińskiego,

6 z języka rosyjskiego,

4 z języka niemieckiego,

2 z języka włoskiego, hiszpańskiego, francuskiego

Po jednym z języka białoruskiego, litewskiego, gruzińskiego, indonezyjskiego, macedońskiego, chińskiego, duńskiego, czeskiego, greckiego, niderlandzkiego, chorwackiego, arabskiego.

EGZAMIN – TROCHĘ STATYSTYKI

DANE ZA OKRES KWIECIEŃ 2019 – KWIECIEŃ 2020

- Do egzaminu przystąpiło 300 kandydatów,
- 84 osoby zdały,
- zdawalność wynosi 28%.

UPRAWNIENIA TŁUMACZA PRZYSIĘGŁEGO

Tłumacz przysięgły jest uprawniony do:

- 1) sporządzania i poświadczania tłumaczeń z języka obcego na język polski, z języka polskiego na język obcy, a także do sprawdzania i poświadczania tłumaczeń w tym zakresie, sporządzonych przez inne osoby;
- 2) sporządzania poświadczonych odpisów pism w języku obcym, sprawdzania i poświadczania odpisów pism, sporządzonych w danym języku obcym przez inne osoby;
- 3) dokonywania tłumaczenia ustnego

OBOWIĄZKI TŁUMACZA PRZYSIĘGŁEGO

Tłumacz przysięgły jest obowiązany do:

- 1) wykonywania powierzonych mu zadań ze szczególną starannością i bezstronnością, zgodnie z zasadami wynikającymi z przepisów prawa;
- 2) zachowania w tajemnicy faktów i okoliczności, z którymi zapoznał się w związku z tłumaczeniem;
- 3) doskonalenia kwalifikacji zawodowych.

OBOWIĄZKI TŁUMACZA PRZYSIĘGŁEGO

1. Tłumacz przysięgły prowadzi repertorium, w którym odnotowuje czynności wymienione w art. 13.

2. Repertorium zawiera:

- 1) datę przyjęcia zlecenia oraz zwrotu dokumentu wraz z tłumaczeniem;
- 2) oznaczenie zleceniodawcy albo zamawiającego wykonanie oznaczonego tłumaczenia;
- 3) opis tłumaczonego dokumentu, wskazujący nazwę, datę i oznaczenie dokumentu, język, w którym go sporządzono, osobę lub instytucję, która sporządziła dokument, oraz uwagi o jego rodzaju, formie i stanie;
- 4) wskazanie rodzaju wykonanej czynności, języka tłumaczenia, liczby stron tłumaczenia oraz sporządzonych egzemplarzy;
- 5) opis tłumaczenia ustnego wskazujący datę, miejsce, zakres i czas trwania tłumaczenia;
- 6) wysokość pobranego wynagrodzenia;
- 7) informację o odmowie wykonania tłumaczenia na rzecz podmiotów, o których mowa w art. 15, zawierającą datę odmowy, określenie organu żądającego tłumaczenia oraz przyczynę odmowy tłumaczenia.

OBOWIĄZKI TŁUMACZA PRZYSIĘGŁEGO

- Do poświadczania tłumaczeń oraz poświadczania odpisów pism wydawanych w formie pisemnej tłumacz przysięgły używa pieczęci, zawierającej w otoku jego imię i nazwisko, a w środku wskazanie języka, w zakresie którego ma uprawnienia, oraz pozycję na liście tłumaczy przysięgłych. Pieczęć zamawia, na koszt tłumacza przysięgłego, Minister Sprawiedliwości w Mennicy Polskiej.
- Na wszystkich poświadczonych tłumaczeniach oraz poświadczonych odpisach pism, które wydaje tłumacz przysięgły, wymienia się pozycję, pod którą tłumaczenie lub odpis są odnotowane w repertorium. Na sporządzonych tłumaczeniach i odpisach pism należy stwierdzić, czy sporządzono je z oryginału, czy też z tłumaczenia lub odpisu, oraz czy tłumaczenie lub odpis jest poświadczony i przez kogo.

OBOWIĄZKI TŁUMACZA PRZYSIĘGŁEGO

Tłumacz przysięgły może, za pomocą kwalifikowanego podpisu elektronicznego, poświadczyć tłumaczenie lub odpis pisma w postaci elektronicznej. Poświadczenie odpisu pisma w postaci elektronicznej może być dokonane tylko na podstawie oryginału, tłumaczenia lub odpisu dokumentu w formie pisemnej.

Minister właściwy do spraw gospodarki, w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości, **może określić**, w drodze rozporządzenia, **dodatkowe warunki techniczne i organizacyjne** potwierdzania i obsługi danych zamieszczanych w certyfikatach kwalifikowanych wydanych dla tłumaczy przysięgłych, mając na względzie potrzebę identyfikacji tłumaczy przysięgłych oraz kierując się potrzebą zapewnienia odpowiedniego bezpieczeństwa podpisu elektronicznego przy wykonywaniu zadań tłumacza przysięgłego.

OBOWIAZKI TŁUMACZA PRZYSIĘGŁEGO

Tłumacz przysięgły ma obowiązek poddania się kontroli sprawowanej przez wojewodę właściwego ze względu na miejsce zamieszkania tłumacza przysięgłego. Wojewoda kontroluje tłumacza w zakresie:

- 1) prawidłowości i rzetelności prowadzenia repertoriów;
- 2) pobierania wynagrodzenia określonego w przepisach, o których mowa w art. 16 ust. 2 lub ust. 3.

OBOWIAZKI TŁUMACZA PRZYSIĘGŁEGO

W ramach sprawowanej kontroli wojewoda może żądać:

- 1) okazania przez tłumacza przysięgłego repertorium;
- 2) udzielenia przez tłumacza przysięgłego wyjaśnień, w formie pisemnej lub ustnej, dotyczących wykonywanych czynności, w tym informacji zawartych w repertorium.

Wojewoda, w przypadku stwierdzenia niewykonywania czynności tłumacza przysięgłego przez okres dłuższy niż 3 lata, informuje o tym Ministra Sprawiedliwości.

WYNAGRODZENIE TŁUMACZA PRZYSIĘGŁEGO

- Wynagrodzenie za czynności tłumacza przysięgłego ustala umowa ze zleceniodawcą lub zamawiającym wykonanie oznaczonego tłumaczenia.
- Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, stawki wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego wykonane na żądanie sądu, prokuratora, Policji oraz organów administracji publicznej przy uwzględnieniu stopnia trudności i zakresu tłumaczenia.

WYNAGRODZENIE TŁUMACZA PRZYSIĘGŁEGO

- Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego (Dz.U. 2005 Nr 15, poz. 131)
- Ostatnia zmiana: Dz.U. z 2019 r. poz. 1975

ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZAWODOWA TŁUMACZA PRZYSIĘGŁEGO

Tłumacz przysięgły niewypełniający obowiązków, o których mowa w art. 8 ust. 2, art. 14, art. 15, art. 17 ust. 1 i art. 18 ust. 2 albo wypełniający te obowiązki nienależycie lub nierzetelnie podlega odpowiedzialności zawodowej.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZAWODOWA TŁUMACZA PRZYSIĘGŁEGO - KARY

- 1) upomnienie;
- 2) nagana;
- 3) kara pieniężna nie niższa niż jedna dziesiąta kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku kalendarzowym poprzedzającym wydanie prawomocnego orzeczenia w sprawie odpowiedzialności zawodowej tłumacza przysięgłego;
- 4) zawieszenie prawa wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego na okres od 3 miesięcy do roku;
- 5) pozbawienie prawa wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego, z możliwością ubiegania się o jego ponowne nadanie nie wcześniej niż po upływie 2 lat od pozbawienia i po ponownym złożeniu egzaminu.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZAWODOWA TŁUMACZA PRZYSIĘGŁEGO – ORGAN ORZEKAJĄCY

- Komisja Odpowiedzialności Zawodowej
- 9 osób, z których 4 osoby wskazuje Minister Sprawiedliwości, 1 osobę wskazuje minister właściwy do spraw pracy oraz 4 osoby wskazują organizacje zrzeszające tłumaczy

ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZAWODOWA TŁUMACZA PRZYSIĘGŁEGO – POSTĘPOWANIE

Postępowanie w sprawie odpowiedzialności zawodowej tłumacza przysięgłego wszczyna i przeprowadza Komisja Odpowiedzialności Zawodowej na wniosek Ministra Sprawiedliwości lub wojewody.

Podmiot, który zlecił tłumaczenie, może zwrócić się do Ministra Sprawiedliwości lub do wojewody o wystąpienie z wnioskiem o wszczęcie takiego postępowania.

Postępowanie toczy się z udziałem osoby, w stosunku do której jest prowadzone. Nieusprawiedliwione niestawiennictwo tej osoby nie wstrzymuje postępowania.

Osoba obwiniona może ustanowić obrońcę spośród tłumaczy przysięgłych, adwokatów lub radców prawnych.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZAWODOWA TŁUMACZA PRZYSIĘGŁEGO- TROCHĘ STATYSTYKI

• Liczba spraw KOZ rozpatrywanych w 2019 roku	101
• Kara upomnienia	25
• Kara nagany	37
• Kara pieniężna	4
• Zawieszenie prawa wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego	13
• Pozbawianie prawa wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego	0
• Uniewinnienie	12
• Umorzenie postępowania	10
• Zawieszenie postępowania	0